ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/258
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ފިއުލް ސަޕްލައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފުގައި ޚަޞްމުވި ފަރާތް: ނިއުމާނު އަލީ، ނިއުވޭން / ތ. ވިލުފުށި
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/259
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ފިއުލް ސަޕްލައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފުގައި ޚަޞްމުވި ފަރާތް: އަސްލަމް މުޙައްމަދު، ރީނާވާގެ / ހދ. ކުޅުދުއްފުށި
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ހާތިފު ޝަރީފް

ނިމުނު ތާރީޚް: 28 ޝަޢުބާން 1444
20 މާރިޗު 2023

- ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ފައިސަލާ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 11 މުޙައްރަމް 1443 / 19 އޮގަސްޓް 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 227/VTR/2020 (ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/259)
  228/VTR/2020 (ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/258)
- ނިންމި ކޯޓު: ވޯޓާސް ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވޯޓާސް
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 23 ނޮވެންބަރު 2020
- ނިޔާކުރި ތާރީޚް: 04 ޖުލައި 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

[illegible]

[illegible] / ހ. [illegible]

[illegible] / ސ. [illegible]

އިސްތިއުނާފުގެ ދެކޮޅު ފަރާތް

[illegible] / ހ. [illegible]

[illegible] / ސ. [illegible]

[illegible] / ހ. [illegible]

[illegible] 2/2008 ([illegible]) [illegible] 23 [illegible]

[illegible]

މައްސަލައިގެ ތަފާސީލު

1. ހދ.ކުޅުދުއްފުށި [illegible]، އަސްލަމް މުޙައްމަދު (ދިވެހިރައްޔިތެއްގެ އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A128043) (މީގެ ފަހުން "އަސްލަމް މުޙައްމަދު" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތް") އަދި 17 ޑިސެމްބަރު 2012ވަނަ ދުވަހުން ފިއުލް ސަޕްލައިސް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible]-1 (ފުލްޓައިމް/ޕާރމަނަންޓް)ގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ މީހެކެވެ.[1] [illegible]، ނިޝާމާ އަލީ (ދިވެހިރައްޔިތެއްގެ އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A091497) (މީގެ ފަހުން "ނިޝާމާ އަލީ" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތް") އަދި 23 ޖުލައި 2014ވަނަ ދުވަހުން ފިއުލް ސަޕްލައިސް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible]-1 (ފުލްޓައިމް/ޕާރމަނަންޓް)ގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ މީހެކެވެ.[2] އަސްލަމް މުޙައްމަދާއި ނިޝާމާ އަލީ އާ ދެމީހުން[3] ފިއުލް ސަޕްލައިސް މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު C-358/2000) (މީގެ ފަހުން "ފިއުލް ސަޕްލައިސް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް" ނުވަތަ "ކުންފުނި") ގައި [illegible] [illegible] ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔައިރު، އެއްވެސް އެންގުމަކާއި [illegible] 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތަކުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތަކުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތަކަށް ވަޒީފާއިން [illegible] ފަރާތްތަކުގެ [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތަކުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިއާދަކުރާ ދުވަހާއި ހަމައަށް [illegible]

---

[1] އަސްލަމް މުޙައްމަދުގެ ވަޒީފާގެ [illegible]

[2] ނިޝާމާ އަލީގެ ވަޒީފާގެ [illegible]

[3] [illegible] "އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތްތައް"ގެ [illegible]

މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގައި ދިރިހުރުމަށް ހުރި ފުރުޞަތު ސަރވިސަށް ކުރުމާ ގޮތަށް 23 ނޮވެންބަރު 2020ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމާ ގުޅޭ ޝަކުވާތަކުން ފަހަރެއްގައި މައްސަލަ ހުކުމްކޮށްފައެވެ.[4]

2. މިގޮތުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމާ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޝަކުވާތަކުގެ ތެރެއިން އަނެއްކާވެސް ހުށަހެޅި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިވަނީ ވ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ގޮތުގައެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރުމާ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޝަކުވާތަކުން ނިޔާކުރި އަނެއް ހުށަހެޅި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިވަނީ ވ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ގޮތުގައެވެ.

3. މިހި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައާއި ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލަ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަވާލާތަކާއި ނުވަތަ ކ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް ހުރި ފުރުޞަތު ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ޤަޟިއްޔާ ބަލައިގަތެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/259 ޤަޟިއްޔާގައި (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ޤަޟިއްޔާ) އިސްތިއުނާފު ކުރުމާ ފަރާތަކީ ނިއުނޫދުފުށި ނިޔާޒުގެ، އަސްލަމް މުޙައްމަދު އެވެ. އަދި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/258 ޤަޟިއްޔާގައި (ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ޤަޟިއްޔާ) އިސްތިއުނާފު ކުރުމާ ފަރާތަކީ ބ.ފުލުދޫ ނިއުލާހު، ނިޔާޒު އަލީ އެވެ.

4. މިގޮތުން ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ދެ ޤަޟިއްޔާއަކީ އެއް މަޢުލޫމާތެއް އަދި އެއް ސާބިތުކުރުމުގެ މުއްދަތެއް ހުރިހާ ދެ ޤަޟިއްޔާ ކަމުގައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/31 **ޢަބްދުލްޤަވީ ޝަރީފާ އަދި ޢިނާދު ކޮމިޝަނަށް ވ. އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން** ޤަޟިއްޔާގައި މިފަދަ މައްސަލައަށް ބަލާފައިވާގޮތުން

---

[4] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ހުކުމާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ހުކުމްތަކުގެ ކޮޕީގެ "މައްސަލައިގެ ހުކުމް"

ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލަށާއި،[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލްބެންޗާ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން އެއްގޮތްކުރުމާބެހޭ އުސޫލު[6]އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެއް ހިޔާލެއްގެ ބޮޑުބައި މި ދެ ޤަޟިއްޔާގެ ހިޔާލު ލިއުން ބޭނުންތެރިކަމެއްކަމަށް ފެންނާތީ، އެގޮތުގެ މަތިން "ޝަރީޢަތް ނިޒާމުގެ" ރިޢާޔަތްކުރަނީ އެއް ހިޔާލެއްގެ ބޮޑުބައެވެ.[7]

މައްސަލައިގެ ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

5. އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުން 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ދީފައިވާ ނޯޓިސްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކުރަނީ "ކަސްޓަމަރުގެ ވަޒީފާގައި އިހުމާލު [illegible] ކަސްޓަމަރަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއިން [illegible] 23

---

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/31 (އަޙްމަދު [illegible] [illegible]) ގާނޫނުގެ 13 ވަނަ [illegible] "މައްސަލައެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"

[6] ފަނޑިޔާރުންގެ ޢާންމު މަޖިލީހުގެ ނަންބަރު FAM/2021/02 (27 ޖަނަވަރީ 2021) އުސޫލު

[7] މި ޤަޟިއްޔާގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/259 ގާސިމްއާއި ނަންބަރު 2021/HC-A/258 ގާސިމްއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެކުލެވިގެންވެއެވެ.

ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ" ޖުމުލައިންނެވެ. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ 1 ވަނަ ނުކުތާގައިވާ ފަދައިން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ގެއްލުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަށް ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަށަވަރުވެފައިވާކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިވުމާ ފަރާތުންނެއް ކުރުމާއި ނޯޓިސްދިންކަމާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިއްވުމާ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ލިބިދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ހުށަހަޅައިފައެވެ.

6. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައިން ޓްރައިބިއުނަލުން، ޖުމްލަ ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާގެ ޤާނޫނު)އާއި ޚިލާފުވެ މުވައްޒަފުން މަދު އަދަދުކުޑަކުރުން ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން ކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ހަމަވާ ރިޓެއިން 50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާ ދޭން ގޮވާލުމާއި ކުރިން 8,100 (އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ދޭން މުސާރަގެ ސަތޭކަ އިނާމު ކޯޓުންނެވެ ފަރާތުން އިތުރު ގޮތެއް ބަލައި، ރިސްކް ދޭން ގޮވާލުމުގައި މަސައްކަތް އުޅުނުގެ އަދަދުތައް ހިސާބުކުރެވިފައިވާކަމާއި، އަދި ރިސްކް ސ. ފުރުޞަތު އައި މުއްދަތު ޗެކް ލިބުނަސް ފަރާތުން ދޭން ލިބޭފައިވާގޮތުގެ ގޮތުން، ޖުމްލަ ސަރުކާރުގެ ލިބެވޭނެ މަސައްކަތްތަކުގެ ބަދަލުގައި ގޮތަށް ދޭން އަދި ކުރީގެ މުއްދަތުގެ ގިނަ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މުސާރަތަކުގެ ފައިސާއިން، އަދި މުވައްޒަފު ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް ކުރިން ފުރުޞަތު މުވައްޒަފުން ގެއްލުންތަކުގެ ބަދަލަށް ފުރުޞަތު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާގެ ޤާނޫނު)ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންނާއި، ޖުމްލަ ސަރުކާރުގެ އިސްތިއުނާފު

ބަންދުވާ ހާލަތްތަކާއި ދެކުނު ވަޒީފާ ވަކިވާ އިއްޔަތަށްފާރާފައި ހިނގާފައިވާ ގޮތުގައި ޒިޔާރަތް ސަޕްލައިސްގެ ވަޒީފާއިން ބަދަލުކުރެވިފައެވެ.[8]

ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމި ގޮތް

7. ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުންތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

7.1 ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްއިން އަޝްރަފް މުޙައްމަދު ހުށަހެޅި ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލަ

އާ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ:

> "ދެންމެ، ސ. ހުޅުމީދޫ، ފިނިފެންމާގެ، އަޝްރަފް މުޙައްމަދު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A128043)، އާ ޒާހިރުންނާއި މައްސަލަ ބަހައްޓާ ޒިޔާރަތް ސަޕްލައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ކުންފުނި ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު: C-358/2000) އާ ދެމެދުން ހުށަހަޅާފައިވާ ވިޔަފާރިކުރާ މައްސަލައިގެ ވޭތުވެދިޔަ ދެމެދުގައި ވެވިފައިވާ ވިޔަފާރިކުރަމުން ގެންދިޔަ ހިއްސާދާރުންގެ ޝަރުޠު، އަޝްރަފް މުޙައްމަދު 17 އޮގަސްޓް 2012 އިން ފެށިގެން ޒިޔާރަތް ސަޕްލައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ސްޓޯރ ކީޕަރުގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަކަން އެނގެން އެބަހުރި 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާތީ، އަޝްރަފް މުޙައްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އަޝްރަފް މުޙައްމަދަށް ވަޒީފާއިން ވަކިވުމާއި ޒިންމާކޮށްދިނުމުގައި ނޯޓިސްދިނުމާއި، އަޝްރަފް މުޙައްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިމްތިޔާޒު ދުވަހާ ހަމަޔަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ލިބިދިނުމަށް އެދި ޒިޔާރަތް ސަޕްލައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެކޮޅަށް 23 ނޮވެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި،
>
> މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު ހަވާލުކުރި ރިސޯޓަށް ޑިއުޓީއަށް ކޮށްދިނުމަށް ފެނުން ސަސްޕެންޑް އަކަން ރިޕޯޓް ކުރުމަށް ފެނުން އަކަން ތަފްސީލު ކުރިމަތިކޮށް، ހަވާލުކުރި ރިސޯޓަށް ޑިއުޓީ ކޮށްދިނުމަށް އަންގާފައިވާ މައްސަލަ ބައްލަވާ ވަކިކުރުމަށް ކަށަވަރުކުރުމަށް، ޚިލާފަށް ޢަމަލު ކުރިކަމަށް ބެލެވޭ ކަމަކާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއިން މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް ބަލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާ ކަމަކީ ވަޒީފާގައި ބަރަޖެހިފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން ކަމަށާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ގެ ދަށުން ކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް

---

[8] ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލަ ނިމުނުކަމުގެ ރިޕޯޓާއި ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލަ ނިމުނުކަމުގެ ރިޕޯޓުގެ 3 ވަނަ ނުކުތާ

މައްސަލަ ބަލާއިރު ފުރަތަމަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާތޯ ބެލުމަކީ މައްސަލަ ބަލާއިރު ފުރަތަމަ ޗެކްކުރަންޖެހޭނެކަމެކެވެ،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ބެލުމުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެއްވެސް ލިޔުމެއް ސާބިތުކޮށްދޭން ނެތްކަމާއި، 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި ނިންމާފައިވާ ގޮތުގައި ސިޓީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ސަބަބުން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގައި ނޫނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ކިބައިން ކުށެއްކަމަށް ދައުވާކުރެވިފައިވާ ކަމެއް ނެތްކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް 2012 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މައްސަލަ ބެލުމުގެ ކުރިން ފުރުޞަތު ނުދީ މައްސަލަ ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، އެފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކުން މައްސަލަ ބެލުމުގެ ފަރާތުން ކުރިއަށްދިޔަ އިޖުރާއަތުތަކާ ބެހޭގޮތުން ޝަކުވާ ކުރެވިފައިވާކަމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ބަލައިގަނެވޭ އަދާލަތު ދިނުމަކަށް ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭކަމުން ބަލާއިރު، ނަތީޖާއެއް ދިނުމުގެ ކުރިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މުއްދަތުގައި ނޯޓިސް ދީފައިނުވާތީ، އެފަރާތް އިޖުރާއީގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުއައްސަސާއިން އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކޮށްދީފައިނުވާ ކަމަށް ޓްރައިބިއުނަލަށް ސާބިތުވާތީއާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ކުރިމަގު އިންސާފުނުވާ ގޮތެއްގެ (unfair dismissal) އެއްގޮތަށް ވަކިކުރެވުނު ކަމެކެވެ،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުއައްސަސާއިން އަދުލުވެރިކަމާއި އިންޞާފު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދީފައިނުވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އަނބުރާ ވަޒީފާގައި އިޖުރާއަތުތަކުގެ މަގާމުން އެފަރާތް އަނބުރާ ޖާގަ ދިނުމަށްވުރެ، އަނބުރާ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބެން ހުރި ކަންތައްތަކަށް ބަލައި، އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ ކުރިމަގަށް ބަލައިގެން ޚަރަދު ކުރެވުނު، އެފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ދިވެހި ރުފިޔާއިން ފައިސާއާއި ވަކިވާ ތާރީޚާ ހަމައަށް (04 ޖޫން 2021) އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި އަނބުރާ ވަޒީފާގައި ލިބޭނެ އުޖޫރައާ ބަދަލުގައި ދިނުމަށް އެފަރާތަށް 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އަންގަމުން، މައްސަލަ ބެލުމުގެ ފަރާތުގެ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާއިން ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން ބަދަލުތައް ދިނުމަށް އަމުރުކުރަނީ، މި މައްސަލަ ނިންމައިލީމެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

7.2 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލަ ގެ ޓްރައިބިއުނަލުން

ނިންމާފައިވަނީ:

"ދެންފަހެ، ށ. ފުނަދޫ، ނިޔާޒް ޝަރީފު އަދި (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑީކާޑު ކާޑު ނަންބަރު: A091497)، ގެ ވަޒީފާއިން މައްސަލަ ބެލުމުގެ ވިޔަފާރި ސަރުކާރުގެ ވާޞިލުވެ ޓްރައިބިއުނަލުން ކުރިއަށް (ކުންފުނި ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު: C-358/2000) ގެ ވަޒީފާގައި ހުރުމުގެ ދުވަސްތަކުގައި މައްސަލައިގެ މަޤާމުގައި ދުވަސްވަރު ވަޒީފާތަކުގައި ދިމާވި ބަދަލުތަކުގެ ނިޔަލަށް ސަލާމަތް، ނިޔާޒް އަދި 23 ޖެނުއަރީ 2014 އިން

ފެށިގެން ޕިއުރް ސަޕްލައިސް ޗޮއިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ކުންފުނީގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ އެއްވެސް އިންޒާރެއް އެންގުމަކާނުލައި 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، ނިޝާރު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ނިޝާރު އަލީއަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ލިބެންޖެހޭ ފައިސާ ދެއްވުމަށާއި، ނިޝާރު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އިޢާދަކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ލިބިދިނުމަށް އެދި، ޕިއުރް ސަޕްލައިސް ޗޮއިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެކޮޅަށް 23 ނޮވެމްބަރު 2020 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި،

މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު ހަމަޖެހުނު ރިސްޓްރަކްޗަރިންގ ގެ ސަބަބުން ކުންފުނީގެ މަސައްކަތް ކުޑަވެ، ސަރަޙައްދުގައި އެކަން ހިނގާފައިވާތީ ކަމަށާއި، ކުންފުނިން ދޭ ޚިދުމަތް ކުޑަކުރެވުނު ކަމަށާއި، ރިސްޓްރަކްޗަރ ގެ ސަބަބުން ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފުން ކުޑަކުރެވުނު މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތުގެ މަސައްކަތް ހުއްޓުމަށް ކުންފުނިން ނިންމި ނިންމުމާއި ގުޅިގެން ކަމަށާއި، ދާއިރާގައި ހުރި ކުންފުނީގެ ޚިދުމަތްތައް ކުޑަކުރެވުނު ސަބަބުން ވަޒީފާ ކެނޑިފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ގެ ދަށުން ކަމަށާއި، މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތް ރައްދުވެރިފަރާތަށް ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގައި ގާބިލް އަދި ހެޔޮ އަޚްލާޤުގެ ފެންވަރު ދަށްވެފައިވާކަމަކަށް ނުވާތީ، މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ.

ނިޝާރު އަލީ ކޮންޓްރެކްޓު އެކުލެވިގެންވާ ބުނެފައިވާ ސަރުކިއުލަރ ތަކާ ބެހޭގޮތުން ރައްދުވެރި ފަރާތުން ޕިއުރް ސަޕްލައިސް ޗޮއިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ހަވާލުކުރި އަދި ފޮނުވި ސަރަޙައްދު ޑިޕާރޓްމަންޓްގެ ނިޒާމުގައި 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި ނިޔަލަށް ގެނައި ބަދަލުތަކާ ގުޅިގެން ނިޝާރު އަލީގެ ސަބަބެއް ނިޔަލަށް ގެނައި ބަދަލުތަކާ ނިސްބަތްވާ މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތް ކުރިމަތިލި ކޮންޓްރެކްޓުގެ އިޖުރާއަތުތަކަށް ނަޒަރުކުރުމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ގޮތުން ބަލަހައްޓާ ޢަމަލުކުރަމުން ގެންދާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ނިޝާރު އަލީ 2014 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މައްސަލަ ބަލައިދީ ކޮންޓްރެކްޓުގެ މަސައްކަތްކުރަމުން ދިޔަ ކަމަށާއި ނިސްބަތްކުރެވިފައި، އެފަރާތް ވަޒީފާއަދާކުރި މުއްދަތުގައި ހުރި ކޮންޓްރެކްޓުތަކުގައި ސަބަބެއް މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތާ ދެމެދުގައި ވާދަވެރިކަމުގެ ހަމަތައް އެންމެ ރަނގަޅަށް ދެމެހެއްޓުމަށް ބަޔާންވެއްޖެ ކަމަށްވާތީ، މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދިނުމަށް މާއްދާ އަދި ގުޅުން ހުރި ދުވަސްތަކެއްގައި ވަޒީފާ ހޯދުމުގެ ފުރުސަތު ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވޭ ޢާއިލީ ބަލިތަކަށް ދުވަސް ބަދަލުކުރަން މަސައްކަތް ކުރުމަށް ދުވަސްތައް ދީފައި މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފު ކަމެއް ކަމުގައިވާތީ، އެފަރާތުން އަދާކުރުމަށް ހުރި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މަސްލަހަތު އެކުލެވިގެންވާ (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އެކުލެވިގެންވާ (procedural fairness) ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ ތެރެއިން ކަމަށް ބަޔާންކުރެވޭ ސަބަބުތަކަކާ ނުލައި، މައްސަލަ ބަލައިދީ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އިންސާފުވެރި ނޫން ގޮތެއްގައި ވަކިކުރުމެއް (unfair dismissal) ކަމުގައި ވާތީ ކަމަށެވެ.

ނިޝާރު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްލަހަތު އެކުލެވިގެންވާކަމާއި އިޖުރާއީ އެކުލެވިގެންވާކަން ސާބިތުނުވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ނިޝާރު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އިންޞާފުވެރި ނޫން ގޮތެއްގައި ވަކިކުރުމެއްކަމަށް ނިންމައި، ނިޝާރު އަލީއަށް އެއްވެސް ކޮށްފައިވާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކުރެވުނު ކަމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ނިޝާރު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން، އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އިޢާދަކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ ދަރަޖަ ހަމަކުރުމަށް، ރައްދުވެރިފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަރާތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް ވަޒީފާ ދިނުމުގެ ތާރީޚަކީ (04 ޖުލައި 2021) އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ)

[illegible] [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 (ތިނެއް)
[illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 ނިންމުމާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

8. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ [illegible] އަދި ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ދެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި [illegible] ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި 3 (ތިނެއް) އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކެވެ.

8.1 އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ،

8.2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ،

8.3 އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަލުން އަނބުރާ އިޢާދަކުރުމާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ދަނީ [illegible] ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

9. ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސްގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތްތައް ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާ [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތްތައް [illegible] 20,000 (ވިހިހާސް) ރުފިޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3,000 (ތިންހާސް) ރުފިޔާ [illegible]

[illegible] އަމަލެއް ހިންގާނަމަ، ނުވަތަ

އެކަމަށް ސައްކުކުރެވޭނަމަ، އެކަން [illegible]

މިފަދަ ކާރިސާއެއް ހިނގާފައިވާކަން [illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

[illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

[illegible] 23 [illegible][9] [illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

[illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

[illegible]

10. ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ [illegible]

[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 **[illegible]**

[illegible] ވ. [illegible] [illegible]

[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible]

[illegible]

---

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކުން ކުރެވުނު ކަމެއްކަމަށް ހިތުން ސާބިތުވެފައިނުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްޗެހި، ފަހުން ސަފްހާއާއި އިސްތިއުނާފު ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ދޫކޮށްލާފައިވާކަމާއި، މި މައްސަލައިގެ ޙުކުމް ކަނޑައެޅުމަށް ބޭނުންކުރާ ހެކިތަކުގެ ބާރު ބަލާނެ މިންވަރެއް ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނުތަކެއް ނެތުމުން ކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފު ކޯޓުތަކުން ޢަދުލުވެރިކަމާއި ޚިލާފުވާ ހެކިތަކާމެދު ނިންމާ ނިންމުމަކީ މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އަދި ކަނޑައެޅިފައިވާ ޚިލާފުގެ ގޮތުން މިގޮތުން ދެންނެވުނު ހެކިތަކުގެ ބާރު ބަލައިގަތުމަށް ހުރި ސަބަބުތަކާއި ޤާނޫނުގެ ކަނޑައެޅުމަށް ބަލައިގަނެވޭނެ ހެކިތަކުގެ ބާރު ދޫކޮށްލުމަކީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމެއްކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމެވެ.

11. ޖިނާއީ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ބަލައިދެއްވުމަށް ހުށަހެޅުއްވި ޙުކުމް ސާބިތުވާ ހެކިތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުން އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި ބަލަން ޖެހޭ ޤާނޫނީ ހަމަތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. ޢަބްދުﷲ ޢަލީ** މައްސަލާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމާއި، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 **ޝާހީ ވަޙީދު ވ. ދައުލަތު** މައްސަލާގައިވެސް ދިރާސާކުރެއްވިކަމާއި، މި މައްސަލަތަކުގައި ކަނޑައަޅުއްވާ އުސޫލު މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކުރާކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން ހެކިތަކަށް ބަލައިގަންނަ ގޮތުގެ އުސޫލު ޙުކުމްތަކުގެ ތަފާސްހިސާބުން ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތަކީ އެއްވެސް ގޮތެއްގައި އިސްތިއުނާފު ކޯޓުތަކުން ޝަރީޢަތުގެ ހަމަތަކުގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލާނީ މި މައްސަލައިގެ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާ ގޮތެއްގައި ނޫނެވެ. ދުނިޔޭގެ ޢަދުލުއިންޞާފުގެ ނިޒާމުތަކުގައި ބާރުތައް ވަކިކުރުމުގެ ގޮތުން ބަލާއިރު، ޙުކުމް ބަލައިގަތުމުގެ ބާރު އެކުލެވިގެންވާ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުން ދޫކޮށްލުމަށް ޙުކުމްކުރެވިފައިވާ އުސޫލުތައް ބަލައިގަތުމުގައި ހެކިތަކުގެ ބާރު ބެލުމަކީ ގިނަ ޤާނޫނީ ނިޒާމުތަކުގައި ބައްލަވައި ޙުކުމްކުރާ އުސޫލެކެވެ، މި މައްސަލައިގައި ބަލާފައިވާ ގޮތުން ޤާނޫނީ އިސްތިއުނާފު އުސޫލުތަކާ ގުޅޭ މައްސަލަތަކުގައި ޙުކުމްތަކަށް އިސްތިއުނާފު ކޯޓުތަކުން ބަލާނެ ގޮތް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޙުކުމްތަކުގެ އިސްތިއުނާފު ބަލައިގަތުމުގެ ހަމަތަކާއި ޙުކުމްތައް ނިންމާފައިވާ ތަފްޞީލު ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެވެ.

12. [illegible] [illegible] ފަރާތުން އެދުނީ އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]ވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކަށް ޖަވާބު ދިނުން

13. އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]
[illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ވާފައިވަނީ 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ދުވަސް (ތިނެއް) 03 ކަމަށްވާއިރު، ގައި 2020 ސެޕްޓެމްބަރު 05 ހިނގާފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ގައި 2020 ސެޕްޓެމްބަރު 13 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ގެ 2020 ސެޕްޓެމްބަރު 23 ގައިކަމަށާއި، 2020 ސެޕްޓެމްބަރު 24 [illegible].

14. [illegible].

15. އިސްތިއުނާފީ ތިންވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން މައިގަނޑު ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[10] 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަށް ލިބެންޖެހޭ ޤާނޫނީ [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާގެ 36 ވަނަ ނަންބަރުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތުން ބަލާއިރު ހަމައެކަނި ބެލެވޭނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން އޭނާއަށް އަނބުރާ ވަޒީފާ ދިން ދުވަހާ ހަމައަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާ އަދާކުރަން ނުވަތަ އެނޫންވެސް ގޮތަކުން އާމްދަނީއެއް ލިބިފައިވާކަން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދީފައިވާ މިންވަރު [illegible]، އެކަން އެފަރާތަކުން ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާކަމަށްވެއެވެ.

މައްސަލައިގައި ޙައްލު ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންކަން

16. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 ނިންމުމާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާ މި ދެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަލަން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ނުކުތާތަކަކީ:

16.1 އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގައި ނުވަތަ އިތުރު [illegible] [illegible] އަދާކުރަންޖެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ކޮންކަން (ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް

---

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

އުފެދެންތޯ އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކަށް ސާބިތުކުރުމުގައި ބަލާ މިންގަނޑުގެ ތެރެއިންތޯ)؛

16-2 ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކާއި ޚިލާފަށްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން؛

16-3 އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތްތަކަށް ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރަކީ، މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމުންތަކާއި އެއްގޮތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަދަލުގެ މިންވަރެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން؛ މިއެވެ.

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އުސޫލުތައް

17. މަސައްކަތްކުރުމުގެ ޙައްޤަކީ އަސާސީ ޙައްޤެއްކަމަށްވާއިރު[11]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[12]ގެ މައިގަނޑު މަޤްސަދަކީ ވަޒީފާއާ ގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތްތަކާއި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކާއި ޒިންމާތައް ބަޔާންކޮށް، އެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމެވެ.[13] މި ޤާނޫނަކީ އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ ދާއިރާތަކާއި ފަރާތްތައް[14] ހިމަނައި ދައުލަތުގެ ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ ދާއިރާގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ މުވައްޒަފުންގެ މައްޗަށް ހިނގާ ތަންފީޛުކުރާ ޤާނޫނެވެ. މި ޤާނޫނުގެ މައިގަނޑު އެއް މަޤްސަދަކީ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނު ތަޢާރުފުވުމުގެ ކުރިން ވަޒީފާދޭ ފަރާތް ހިމާޔަތް އިތުރުކޮށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙައްޤުތަކުގެ ދިފާޢު ގާއިމުކުރުމެވެ.[15] މިގޮތުން ވަޒީފާ

---

[11] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 37 ވަނަ މާއްދާ

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[13] އެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[14] ފުލުހުންނާއި ސިވިލްސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުން ހިންގާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2008 (ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) އަދި ފުލުހުންގެ މަސައްކަތް ހިންގާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2008 (ފުލުހުންގެ ޤާނޫނު)

[15] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27,30 (އިސްމާޢީލް މަސްއޫދު ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް) (ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް ވ. އިސްމާޢީލް މަސްއޫދު) ޤަޟިއްޔާ

ފަރާތްތަކުން މުވައްޒަފުންނާމެދު އިންސާފީ ހިމާޔަތްކުރުމާއި، މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބާރުތަކާއި އިޖުރާއަތުތައް ބަޔާންކޮށްދީފައެވެ. އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާނުލައި މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން މަނާކުރުމަކީ މި ޤާނޫނުން ދަމަހައްޓާ އެއް ހަމައެވެ.[16]

18. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކަށް [illegible] ކަށަވަރުކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގައި[17] އެކަށައަޅާފައިވާ ނިޒާމަކީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާނޫނުގައި[18] ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] އިޖުރާއަތު ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ފުރިހަމަކުރުމީ ނުވަތަ [illegible] [illegible].[19] މިގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ނޯޓިސްދިނުމާ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާނަމަ، ޤާނޫނުގެ[20] 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި އެއް ހަމައެކަނި ނޯޓިސް [illegible]. މުވައްޒަފުގެ [illegible] [illegible]، އަދި ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ނޯޓިސްއެއް ދިނުމަކާ ނުލައި، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތުން އޭނާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެއެވެ.[21] މިގޮތުން ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެންނުވާ ކަމެއް [illegible]، ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބާރުތަކެއް ވަޒީފާދޭފަރާތަށް ޤާނޫނުގެ[22] 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައެވެ. އެއީ:

(1) ވަޒީފާގައި އިހުމާލު [illegible] ވަޒީފާގެ ވާޖިބު ނުވަތަ ވަޒީފާއާގުޅޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

---

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 21 ވަނަ މާއްދާ

[17] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[18] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[19] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ([illegible] [illegible] [illegible] ލ. [illegible] [illegible]) [illegible]

[20] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[22] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

(2) [illegible] ބުރައުފުލުން؛ މިންގަނޑު.

19. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ގުޅިގެން، އެ މުވައްޒަފަކު ހުށަހަޅާ ސަބަބުތަކެއް، ނުވަތަ ދައުވާއެއްގައި، އެއީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.[23] މިކަން ވަޒީފާއާބެހޭ އާންމު ކަންކަން ތަންފީޒުކުރުން އަދި އ.ދ ގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަންގެ ޓާމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ކޮންވެންޝަން 1982 (ނަންބަރު 158) ގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.[24] މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރަން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ނުވަތަ ތުހުމަތުތަކުގެ [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭނީ، މި ބާވަތުގެ މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] ހެކި ވަޒަންކުރާ މިންގަނޑު ކަމުގައިވާ [illegible] [illegible] މިންގަނޑުންނެވެ.[25]

މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖްރާއީ އަދުލުވެރިކަން

20. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އަދުލުވެރިކަމާއެކު އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކުރެވޭކަމެއްކަން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ. އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަންގެ ޓާމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ކޮންވެންޝަން 1982 (ނަންބަރު 158) އާއި ޓާމިނޭޝަން އޮފް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ރެކޮމެންޑޭޝަން 1982 (ނަންބަރު 1966) ގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާއިރު އަމަލުކުރަންޖެހޭ ހަމަތައް ބަޔާންކުރެއެވެ. މިގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އަދުލުވެރިކަމާއި

---

[23] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާ

[24] Termination of Employment Convention, Article 9 (2) (a) - "the burden of proving the existence of a valid reason for the termination as defined in Article 4 of this Convention shall rest on the employer"

[25] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 (އިސްމާޢީލް މުސްތަފާ ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް) ޤަޟިއްޔާގެ 16 ވަނަ ނަންބަރު

(substantive fairness)[26] އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން (procedural fairness)[27] ޤާއިމުކުރުމުގައި އޮންނަންވާނެކަން ކަނޑައަޅައި، ބަޔާންކުރެއެވެ. މި އުސޫލަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[28] ގައިވެސް އެކުލަވާލާފައިވާ އުސޫލެކެވެ. ވީމާ، މި ޤާނޫނު[29] ހިންގޭ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފަކުވެސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ނިންމުމުގައި މަޢުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށް ފަހުގައެވެ.

21. މަޢުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމަކީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ނިންމި ނިންމުމަކީ ނުވަތަ ވަކިކުރަން ނިންމި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ އަދި ޢަދުލުވެރި ސަބަބެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްފައިވާ ނިންމުމަކަށްވުމެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[30]ގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އަށް ބަލާއިރު، މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ކަނޑައުކުރުމަކީ، ނުވަތަ އެ މުވައްޒަފެއް ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން އެ މުވައްޒަފުގެ ކިބައިގައި ނެތުމަކީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ކަނޑައެޅުނު ޢަދުލުވެރި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަމަށް ބެލެވެއެވެ.[31] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[32]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބަލާއިރު، [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible]، ނޯޓިސްނުދީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ، ކަނޑައެޅުނު ޢަދުލުވެރި ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަމަށް ބެލެވެއެވެ.

---

[26] Article 4 of the Convention: The employment of a worker shall not be terminated unless there is a valid reason for such termination connected with the capacity or the conduct of thr worker or based on the operational requirements of the undertaking, establishment or service.

[27] Article 7 of the Convention: The employment of a worker shall not be treminated for reasons related to the worker's conduct or performance before he is provided an opportunity to defend himself against the allegations made, unless the employer cannot reasonably be expected to provide this opportunity.

[28] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[29] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[30] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[31] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/134 [illegible]

[32] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

22. އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމަކީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތަކީ އަދުލުވެރި އިޖުރާއަތަކަށްވުމެވެ.[33] މީގެ ތެރޭގައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ކަމުގެ މަޢުލޫމާތު އޭނާއަށް ދެވެން ހުރި ދިފާޢަކަށް ދިނުމާއި، އެ ކަންކަމަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުން ހިމެނެއެވެ.[34]

މައްސަލައިގެ ހަޤީޤަތްތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އަދުލުވެރި ސަބަބެއް މެދުވެރިވެގެންތޯ ބެލުން - މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން

23. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ފަދައިން ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ އަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮވެގެންކަމާއި، އަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮތްކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަ އުފުލަންޖެހޭނީ އެމްޕްލޯޔަރ ކަމަށް ނުވަތަ ވަޒީފާދޭފަރާތަށްކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[35]ން އެނގެން އޮތުމެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[36]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، ޤާނޫނީ ބޮޑު ސީރިއަސް އަމަލެއްކޮށްފައިވާނަމަ ނުވަތަ ހިނގާފައިވާނަމަ، ނޯޓިސްނުދީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދުލުވެރި ނުވަތަ އުސޫލަކީ ސަބަބެއްގެ މައްޗަށްކަމުގައި ބެލެވެއެވެ. މި މާއްދާގެ ދަށުން ކޮންމެ ކޮންމެ ބޮޑު ސީރިއަސް އަމަލަކީ (misconduct) އެ އަމަލުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަކަށް ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަކުރާ ކަމަކަށް ނުވުން އެކަށީގެންވެއެވެ. މި މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަވާނީ މުވައްޒަފަކު ކުރި އަމަލަކީ ފާޅުކަން ބޮޑު ސީރިއަސް އަމަލެއް (gross misconduct) ކަމަށް

---

[33] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/44 ([illegible]) ޤަޟިއްޔާ

[34] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/HC-A/134 ([illegible]) ޤަޟިއްޔާ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/08 ([illegible]) ޤަޟިއްޔާ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/68 ([illegible]) ޤަޟިއްޔާ

[35] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ)

[36] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[illegible] ވާނަކަށެވެ.

[illegible]

[illegible] ވާނެއެވެ.[37]

24. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު [illegible]

5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި [illegible] 50,000 (ފަންސާސްހާސް) [illegible]

8,100 (އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ) [illegible]

[illegible] ޤާނޫނު[38]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ

---

[37] [illegible] 2017/SC-A/14 [illegible]

[38] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[illegible] ކަމުގައި ހިއުމަން ސަޕްލައިސްގެ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[39] މި ތުހުމަތާއި ގުޅޭ ގޮތުން [illegible] ކަންކަމުގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

24.1 ހިއުމަން ސަޕްލައިސްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] 51108318 [illegible] [illegible]:

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible][40] މި [illegible] [illegible] 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible])[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 50,000 (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] 41,900 (ސާޅީސް އެއްހާސް ނުވަސަތޭކަ) ރުފިޔާ [illegible] ހިއުމަން ސަޕްލައިސްއިން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] 41,900 (ސާޅީސް އެއްހާސް ނުވަސަތޭކަ) ރުފިޔާ [illegible] [illegible][41] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[39] 14 [illegible] 2021 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހިއުމަން ސަޕްލައިސްގެ ފަރާތުން [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"ގެ 3.2 އާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 އާއި ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގެ "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"ގެ 3 ވަނަ [illegible]

[40] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 އާއި ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގެ "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"ގެ 8.4 ވަނަ [illegible]

[41] [illegible] [illegible] 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible]" (11 [illegible] 2020) ގެ 3.8 ވަނަ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

24.2 ޢިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން ނިއުސާދު ޢަލީ[42]ގެ ބަޔާން - 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް ނިއުސާދު ޢަލީ ބަޔާނެއް ދީފައިވެއެވެ. މި ބަޔާނުގައި 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ހުރިރަ ކާރުގައި ހަވާލުވި ރިޝްވަތް 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ދީސަކު ގެރިވެރިކުރުމަށް ދިޔަ ފަރުވާތެރިންގެ ތެރޭގައި ނިއުސާދު ޢަލީ ހިމެނުނުކަމާއި، ރިޝްވަތު ގެރިވެރިކުރުމުގެ ކުރިން ގެރިވެރި ޕާޓީސްޓަރ ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން ބާޖެން ކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަނިވޯނުކަމާއި، ނިއުސާދު އަލިއަން ތެޅޭ މަދުލިކަން އުނގެނި ރިޝްވަތު ދިނުން އެއިސް އުކަން ބަނދުވުނުކަމާއި، މަދުވާކަމަށް ބަނދުވައިލެވި 8,100 (އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ) ރުފިޔާ ތެޔޮކުވާލާމި، ކުރެޝްކާޝިއަން ސެކިއުރިޓީ ގާތުގައި ބާޖު ރިޝްވަތު ހުށަހެޅުމަށް ބަނދުވުން، މިކަން ކުރިކަމާއި، ރިޝްވަތު ބާޖު ހުށަހަޅުވުން 18,000 (އަށާރަހާސް) ރުފިޔާ ތެޔޮ ރިޝްވަތު ދޫކުރެވިފައިވާކަމާއި، މިކަން ކާރުފައިވަރި ރިޝްވަތުގެ ދިނުމުގެ ޒާތީ ގުނަވަނުކަމާއި، 6 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ފުރަތަމަ ވޯޓު ލާކަން އައި ދިޔަ، ނިއުސާދު ޢަލީ އާއި ނަރުފައިކަމާއި، ޝާހިދަކަށް ހާޒިރުވި ފުރަތަމަ ވޯޓު ލާކަން އައި ފެންނަކަމުން، ފުރަތަމަ އަންނަމުން ޖަހަމުން މަޖުލިހަކަށް ނޫނީބަކުވެގައި ނިއުސާދު ޢަލީ ބަނދުވައިލާކަން

24.3 ޢިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އަޝްރަފް މުޙައްމަދު[43]ގެ ބަޔާން - 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް އަޝްރަފް މުޙައްމަދު ބަޔާނެއް ދީފައިވެއެވެ. މި ބަޔާނުގައި 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ހުރިރަ ކާރުގައި ހަވާލުވި ރިޝްވަތް 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާ ދީސަކު ގެރިވެރިކުރުމަށް ދިޔަ ފަރުވާތެރިންގެ ތެރޭގައި އަޝްރަފް މުޙައްމަދު ހިމެނުނުކަމާއި، ރިޝްވަތު

---

[42] މި ބަޔާނަކީ ޕޮލިސް ނަންބަރު: FSM-R1/2020/11އާ ގުޅިގެން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ނިއުސާދު ޢަލީ ދީފައިވާ ބަޔާން (ޢިސްތިޢުނާފު 2 ގެ ޝަރީޢަތުގައި ބަލާފައިވާ ޖިނާއީ މައްސަލަ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ގުޅިގެން "މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު ހުށަހަޅާ ފޯމު" އެއްގެ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުން)

[43] މި ބަޔާނަކީ ޕޮލިސް ނަންބަރު: FSM-R1/2020/11އާ ގުޅިގެން ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނަށް 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި އަޝްރަފް މުޙައްމަދު ދީފައިވާ ބަޔާން (ޢިސްތިޢުނާފު 2 ގެ ޝަރީޢަތުގައި ބަލާފައިވާ ޖިނާއީ މައްސަލަ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައިގެ ގުޅިގެން "މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު ހުށަހަޅާ ފޯމު" އެއްގެ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުން)

ޑެލިވަރީކުރުމުގެ ކުރިން ޑެލިވަރީ ޕްރޮސީޖަރ ފޮލޯކުރުމުގެ ގޮތުން [illegible] ކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ ކަމެއް ކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެ ފުރުޞަތު ދީފައިނުވާކަމަށާއި، ރިސޯޓުން ކުރިއަށް ގެންދަން އެދުމުން އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 18,000 (އަށާރަހާސް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިސޯޓު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިސޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި [illegible].

24.4 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][44] ގެ ބަޔާން – މި ބަޔާނަކީ 14 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި ބަޔާނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި [illegible]

---

[44] މި ބަޔާނަކީ [illegible] FSM-R1/2020/11 [illegible] 14 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި [illegible] [illegible] 227/VTR/2020 [illegible] 228/VTR/2020 [illegible]

ރިސޯޓަށް 50,000 (ފަންސާސްހާސް) ލީޓަރު ތެޔޮ ޑެލިވަރީކުރުމަށް ގޮސްފައިވާނެކަމަށާއި، ރިސޯޓަށް ތެޔޮ ޑެލިވަރީކުރުމުގެ ކުރިން ޑެލިވަރީ [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުން [illegible] ކުރަންޖެހޭ [illegible] [illegible] ކޮށްފައިވާކަމާއި، ރިސޯޓަށް ތެޔޮ [illegible] 20,000 (ވިހިހާސް) ލީޓަރު ތެޔޮ [illegible] ތެޔޮ [illegible] 3,000 (ތިންހާސް) ލީޓަރު ތެޔޮ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތެޔޮ [illegible] ރިސޯޓަށް ތެޔޮ [illegible] ތެޔޮ [illegible] [illegible] 8,100 (އަށްހާސް އެއްސަތޭކަ) ލީޓަރު ތެޔޮ [illegible] ރިސޯޓަށް [illegible].

24.5 [illegible] ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާގެ [illegible][45]

"ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] [illegible]" 11 ވަނަ ނަންބަރުގައި "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[45] [illegible] [illegible] 28 [illegible] 2017ގެ ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13 [illegible] 2017ގެ ވަޒީފާގެ [illegible]

ކުންފުންޏަށް ތެދުވެރިކަމާއި އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތްކުރުން" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާއި ފިއުލް ސަޕްލައިސްއާ ދެމެދު ވެފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ[46] ސެކްޝަން 4 (ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އުޞޫލު އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން)ގެ 4.3 ގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާގައި [illegible] ކުންފުންޏަށް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible][47] [illegible] [illegible].

24.6 އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ"[48]- މި ސިޓީގައި ވަޒީފާއިން 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ވަކިކޮށްފައިވާކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[46] ފިއުލް ސަޕްލައިސް އާއި [illegible] [illegible] [illegible] 17 ނޮވެމްބަރު 2012 ގައި ވެފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމާއި އަދި ފިއުލް ސަޕްލައިސް އާއި [illegible] [illegible] [illegible] 23 [illegible] 2014ގައި ވެފައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން

[47] އެއްބަސްވުމުގެ 4.3ގެ (ހ) ގެ [illegible] - [illegible]

[48] ފިއުލް ސަޕްލައިސްގެ ނަންބަރު FSM-HR-T/2020/041 (24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020) "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ" އަދި ފިއުލް ސަޕްލައިސްގެ ނަންބަރު FSM-HR-T/2020/042 (24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020)ގެ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ"

ގަބޫލުކުރުވުމީ ވަޒީފާއަށް ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފިކަމުގެ"

މިފަދައިން ބަޔާންކުރާކަން.

25.އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ހަމަވެދިޔަ ރިސޯޓުން ބޯޑު ޑިރެކްޓަރުންގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ހަރަކާތްތަކަށް ރިސޯޓް މެނޭޖްމަންޓް ސަޕްލައިކުރުން، އެކަން ހިއުމަން ސަރވިސްއަށް އަންގާފައެއްވޭ. ބޯޑު ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު މެދުވެރިކޮށް ދުރަސްކޮށްފައިނުވާ ކަމުގައިވާތީވެ. އަދި ރިސޯޓް ބޯޑު މެދުން ޑިރެކްޓަރ ކޮންޓްރެކްޓީ އެކަމުގެ ސަބަބު ހިއުމަން ސަރވިސްގައި ކޮންޓްރެކްޓަކަށް ހިއުމަން ސަރވިސްގެ ފުރަތަމަ ބަޔާންތަކަށް އަނގައިން، ރިސޯޓް ބޯޑު ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު މެދުވެގެން އެކަމުގެ ސަބަބު ރިސޯޓް ބޭނުމާގައި ތިބި މުވައްޒަފުން ގޮތް ކޮންޓްރެކްޓަކަށް ހިއުމަން ސަރވިސްއަށް ނިޔާކަމަށް ވަކި އާއި އަސްލަކު މުވައްޒަފު އަދި މުވައްޒަފު މަސްދޫކުރު ތިޔަކަމާ ބަޔާންކުރެވުނު އެނގެއެވެ. ހަވާލާދީ މި ދުވަހު ބޯޑު ސަރވިސްގައި ކޮށް ހިނގާކަމަށްވާކަމެވެ. އަދި ބޯޑު މެދުން ޑިރެކްޓަރކަމަށްވާ ސަބަބު ރިސޯޓުން ކުރި ނަމަވެސް، ބޭނުމާގައި ދުވަ 4 މަހުން[49] ކުރި އެކަކުވެސް އެކަން ހިއުމަން ސަރވިސްއަށް އަންގާފައިވާކަމެވެ.

26.ވަޒީފާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ނިންމުން ޑިރެކްޓަރުކަމަށް އިސްތިއުފާ ދެއްވާ ފޮނުވުމަށް ބޭނުގެ ފޮނުވިފައިވާކަމަށް، އެ ފޮނުވުމުގެ ވަޒީފާގެ ބަޔާނެއްވާ ފަދައިން އެ ފޮނުވުމަށް ތަފާސްހިސާބު ބޭނުގެ ކޮމިޝަނުގެ އެންގުމެއްކަމަށްވާތީއާއި، ހިއުމަން ސަރވިސްއިން ކޮންޓްރެކްޓު ދިނުން ތަފާސްހިސާބުގައި ހަރަކާތްތައް ދެނެގަ ބަޔާނުގެ ވަޒީފާއިއްޔާގެ ބަޔާންކުރާއި، މި ބަޔާނުގެ ދެނެނގެ ބަޔާނެއް ހަރަކާތްތަކާބެހޭތީއާއި، ހިއުމަން ސަރވިސްއިން ހަރަކާތް ބޯޑު ނިޔާގައި ބޯޑު މެދުން ބޯޑު ކޮންޓްރެކްޓަކަށް ބަދަލުކުރުމަށްވެސް، ބޯޑު "ބޯޑު"ކުރުމުގައި ހަމައަށް ބޯޑު ޑިރެކްޓަރުންނަށް ދެއްވާ ފޮނުވުމަށް ބަޔާނުގެ ބާރުއަޅާކަން ހިއުމަން

---

[49] މި ކޯޓުގައި 17 ޖަނަވަރީ 2023ގައި ބޭއްވި އަޑުއެހުމުގައި ހިއުމަން ސަރވިސްގެ ވަކީލުން ދެއްވި ބަޔާނުގައި ތަފްސީލުކޮށް ދުވަހު 4 މަހުންކަމެއް، އަދި ފުރަތަމަ ދުވަހުގައި 3 މަހުންނެއް، ކޮންޓްރެކްޓުގެ ދުވަހުގައި 1 ކަން.

[illegible] [illegible] 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ހިނގާފައިވާ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިނގާފައިވާ [illegible] [illegible][50] [illegible].

27. [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible][51] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible][52] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[53]

28. [illegible] [illegible] 18 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[50] [illegible] [illegible] [illegible] 228/VTR/2020 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S-11 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 227/VTR/2020 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] S-11 ވަނަ [illegible]

[51] [illegible] 4.3 ގެ (ހ)

[52] [illegible] 4.3ގެ (ހ) ގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ)

[53] [illegible] 7.1

ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހެނީ، މަދަނީ މުޢާމަލާތުގައި [illegible] ހުރި ވަޒަންކުރާ މިންގަނޑުކަމުގައިވާ [illegible] ބުރަދަން [illegible] މިންގަނޑުން ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުން ކުރިން ނިންމާފައިވާ ޤަޟިއްޔާތަކުގައި އެކަށައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނުގައި އިސްތިޢުމާލުކުރެވިފައިވެއެވެ.[54]

29. މި މިންގަނޑުން ތާއީދުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 **[illegible] ލިމިޓެޑް ވ. [illegible]** [illegible] ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކުރައްވަނީ:

> "ކަން [illegible]
>
> [illegible] ހިއްސާދާރުން [illegible]
>
> [illegible]"

[illegible] 50% އަށް ހިއްސާދާރުން [illegible] 51% އަށް [illegible]

---

[54] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27 ([illegible]) ޤަޟިއްޔާ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] 1% ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

30. އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] މިންގަނޑު ކަނޑައެޅުމުގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތާއި، [illegible] އެންމެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

31. [illegible].

32. މި މައްސަލައިގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[55]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ނުދީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[56]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ބާރުގެ [illegible] ނުވަތަ މި

---

[55] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[56] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޖާއިޒު ސަބަބެއް އޮވެގެންތޯ ބެލުން މުހިންމެވެ. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[57]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ، އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެންނުވުމާއި، އޭނާ ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބެހެއްޓުމަކީ، އެކަށީގެންވާ [illegible] ބަލާއިރު، ކުރެވޭނެ ކަމެއްކަމަށް [illegible] [illegible]، "މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤު އެކަށީގެންނުވާކަމަށް" ބެލެވޭނީ (1) ވަޒީފާގައި އިތުރަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، (2) [illegible].

33. ދެ ފަރާތް ދެމެދު [illegible] ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ [illegible].[58]

34. އެހެންނަމަވެސް، އެ މުވައްޒަފަކު [illegible] [illegible] [illegible] ކުރާ މަސައްކަތުގެ ބާވަތާއި، އެ މުވައްޒަފު [illegible] މަޤާމާއި [illegible] 2017/SC-A/14 **ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ ވ. [illegible] [illegible] [illegible]** ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

---

[57] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[58] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14 (ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ ވ. [illegible] [illegible] [illegible]) ޤަޟިއްޔާ

35. މިކަންކަމުގެ އަލިގައި، މި ބާވަތުގެ މަސައްކަތުގައި ކަން ހިނގާފައިވާތީ، އަދި ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމާއި ހިދުމަތް ސަރވިސްގެ ހިންގުމަށް ބަލައި، 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި [illegible] ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] ބައިވެރިވި [illegible] [illegible] 3 (ތިނެއް) [illegible] އެނގެއެވެ. މި ފަރާތްތަކަކީ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި މަސައްކަތްތަކުގައި [illegible] ފަރާތްތަކެވެ. އެ ދުވަހު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް ސާބިތުވެފައެއްނުވެއެވެ.[59] އެހެނީ ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] އެކަމުގެ [illegible] ކުރިކަން 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި އިސްތިޢުފާ [illegible] [illegible] [illegible] ފިޔަވާ [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible][60] ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible]. [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[59] އެހެނީ [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގައި [illegible] [illegible] [illegible].

[60] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލަ އާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލަ [illegible] [illegible] S.4 ނަންބަރު

އެކަމުގައި ސާބިތުވެ، [illegible] ސީދާ ބައިވެރިވުން އޮންނަކަން އެނގެއެވެ.[61] މިކަންކަމުގެ އިތުރުން
ގުޅުވާލެވެނީ މި މައްސަލައިގެ އިދާރީ ތަޙުޤީޤުން [illegible]. އެ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible][62]
[illegible][63] [illegible].

36. [illegible] ޤާނޫނު[64]ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

---

[61] މި ކޯޓުގައި 17 ޖަނަވަރީ 2023ގައި ބޭއްވުނު [illegible]

[62] [illegible] 11 ވަނަ [illegible]

[63] [illegible] 4.3 ގެ (ހ) [illegible]

[64] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

ޕުއްޓު ސަޕްލައިސްއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ، އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކަށް ބަލާއިރު، ޤާއިދު ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަކަށް ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޕުއްޓު ސަޕްލައިސްއިން މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަމަކަށްވެސް އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ.

އިޖުތިމާޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދިނުމުގެ ބާރު

37. އިޖުތިމާޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަކީ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި ބަލަންޖެހޭ ބުނިޔާދެއް ފިޔަވަޅުގައި ފިޔަވަޅުތައް.[65] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[66] 21 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަޒީފާ ދޭފަރާތުން ނިންމުމުގައި، އިޖުތިމާޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގައިވާކަމަށް ކަށަވަރުކުރަން، ވަޒީފާ ދޭފަރާތުން، އެންމެ ކުޑަމިނުން އަންނަނިވި ގޮތްގޮތުން އަމަލުކުރަން ލާޒިމުކުރެއެވެ. އެގޮތުން؛

1. އެމުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ދަށްވެގެން ދޫކޮށްލަން ވަޒީފާދޭފަރާތަށް ފެންނަ ސަބަބުތައް (އެކަމާ ދުވަން ދެންނަ ގޮތާ ބަލާސިޓީގައި) ވަޒީފާ ދޭފަރާތުން އެމުވައްޒަފަކަށް އަންގައި، އެކަންކަމާމެދު ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުސަތު އެމުވައްޒަފަކަށް ދިނުމަށްފަހު؛
2. އެމުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ނުވަތަ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑު ދަށްވެގެން ކުރުމަށްޖެހޭކަމި ކުރެވުން ކަންތައްތަކާ ނުވަތަ އެކުލަވާ ރިއާޔަތްކަތަ ކުރެއިކަން އެމުވައްޒަފަކަށް އެންގުމަށްފަހު؛

---

[65] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 (ޝިފާ ޙަސަން ޝިޔާމް ފައިސަލް ...) ޤަޟިއްޔާ

[66] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

3. އެކަންކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް އެ މުވައްޒަފަކަށް ދެވޭނެ މުއްދަތެއް ކަނޑައަޅައި، އެކަނޑައެޅި މުއްދަތާއި، އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެކަން ރަނގަޅުނުކޮށްފިނަމަ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްކަން އެ މުވައްޒަފަކަށް އެންގުން؛

4. އެ މުވައްޒަފަކު ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭކަން ވަޒީފާދޭފަރާތުން އެ މުވައްޒަފަކަށް އެންގުނު ކަންތައްތައް، ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރަނގަޅުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އެ ކަމާމެދު ޖަވާބުދާރީވުމުގެ އިތުރު ފުރުސަތެއް އެ މުވައްޒަފަކަށް ދިނުމަށްފަހު؛

5. އެ މުވައްޒަފަކު ދޭ ޖަވާބަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ މުވައްޒަފަކާމެދު އަޅާނެ ފިޔަވަޅެއް ނިންމުމަށްފަހު؛

6. އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރަން ނިންމައިފިނަމަ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރެވިފައިވާކަން، ވަކިކުރި ސަބަބުތަކާއެކު އެ މުވައްޒަފަކަށް އަންގައިދިނުން.

38. މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވޭތޯ ބެލިއިރު، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު މައްސަލައާ ގުޅިގެން 13 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި މި ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާނެއް ނަގާފައިވެއެވެ. މި ބަޔާނަކީ، [illegible] އެއްވެސް މީހެއްގެ ބިރުދެއްކުމެއް އަދި ނުފޫޒެއްނެތި އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ދީފައިވާ ބަޔާނެއް ކަމުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި އެ ފަރާތަށް 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ހަވާލުކުރި ރިޕޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި މި [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުން [illegible] މި ފަރާތުން ބުނެއެވެ.

39. މީގެ އިތުރުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4.3 ގެ (ނ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ފައިސާއިން ވައްކަންކުރުމާއި، އެއްވެސް މުވައްޒަފަކު ކުންފުނީގެ މުދަލަކަށް ނުވަތަ އިމާރާތަކަށް ގަސްދުގައި ގެއްލުންދިނުމާއި، އަދި ކުންފުނީގެ މުވައްޒަފަކު ކުންފުނީގެ [illegible] ނުވަތަ ކުންފުންޏަށް ހުތުރުކަން ލިބޭފަދަ އަޚުލާޤީގޮތުން ދަށު ދަރަޖައިގެ އަމަލެއްކުރުން ހިމެނެއެވެ. 5 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި [illegible] ރިސޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިސޯޓުން ކުރި [illegible] ގުޅިގެން ފިއުލް ސަޕްލައި މޯލްޑިވްސްއިން [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަގާފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible]، "ކުންފުނީގެ ވަޒީފާގައި އިތުރަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެއެވެ." މި [illegible] މައްޗަށް 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާކަން އެނގެއެވެ.[67]

40. އިދާރީ ތަޙުޤީޤުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި[68]، މި [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[67] ފިއުލް ސަޕްލައި މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު FSM-HR-T/2020/041 (24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020) "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ" އަދި ފިއުލް ސަޕްލައި މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު FSM-HR-T/2020/042 (24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020)ގެ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ"

[68] ފިއުލް ސަޕްލައި މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު FSM-HR-T/2020/041 (24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020) "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ" އަދި ފިއުލް ސަޕްލައި މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު FSM-HR-T/2020/042 (24 ސެޕްޓެމްބަރު 2020)ގެ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ"

41. އިސްވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، އަހުރެން ދެކެނީ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތައް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ވަޒިފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލުކުރަންޖެހޭކަމެވެ.

42. މިފަދައިން ނިންމުމާއިއެކު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތައް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމާއި، އަދި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކަށް އެއްވެސް ހާލެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ [illegible] [illegible]، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ފަނޑިޔާރު [illegible] ރައުޔު

43. ފަނޑިޔާރު [illegible] ރައުޔާ އަހުރެން [illegible].

ފަނޑިޔާރު [illegible] ރައުޔު

44. ފަނޑިޔާރު [illegible] ރައުޔާ އަހުރެން [illegible].

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible][69]

45. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible][70]

---

[69] [illegible] (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible].

[70] [illegible] (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި [illegible].

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[71] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ބަޔާނުކޮށްފައިނުވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[72] އެހެނަސް، ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[73]

ޙުކުމް:

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރުމުން [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 227/VTR/2020 މައްސަލައާއި ނަންބަރު 228/VTR/2020 މައްސަލައިގައި އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކޮށް، އެގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒްލޫމް
(ރިޔާސަތު)
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫން

---

[71] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[72] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[73] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)